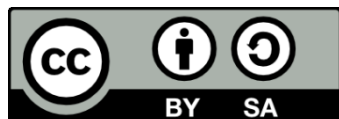

Αγροτικός Συνεργατισμός

Ενότητα 8: Οικονομική διαχείριση των συνεταιρισμών

Παναγιώτα Σεργάκη
Τμήμα Γεωπονίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Οικονομική διαχείριση των συνεταιρισμών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα ενότητας

1. Οικονομική διαχείριση.
2. Ορισμοί.
3. Δανειακά κεφάλαια.
4. Ισολογισμοί.
5. Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.
6. Αριθμοδείκτες.

Σκοποί ενότητας

- Η κατανόηση των όρων που σχετίζονται με την οικονομική διαχείριση των συνεταιρισμών.
- Η διασαφήνιση της ορολογίας αλλά και της ανάλυσης του ισολογισμού.
- Η εξοικείωση με τους αριθμοδείκτες και η κατανόηση των δεικτών ρευστότητας, δανειακής επιβάρυνσης, δραστηριότητας και αποδοτικότητας.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Οικονομική διαχείριση

Οικονομική διαχείριση Συνεταιρισμών (1)

Ισολογισμός: Τυποποιημένη μορφή παρουσίασης της οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης. Επίσημη και δημοσιευμένη λογιστική κατάσταση.

Ενεργητικό	Παθητικό
Ποια μορφή έχουν τα οικονομικά στοιχεία που χρησιμοποίησε ο Συνεταιρισμός (πάγια-κυκλοφορούντα)	Σε ποιους ανήκει η αξία των οικονομικών στοιχείων που χρησιμοποίησε ο Συνεταιρισμός (ίδια-ξένα κεφάλαια)

Οικονομική διαχείριση Συνεταιρισμών

(2)

- **ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ** (περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία που είτε ο Σ χρησιμοποιεί εσωτερικά- κτίρια, μηχανήματα, εργαλεία) για διαρκή και μόνιμη χρήση είτε τα χρησιμοποιεί στις συναλλαγές της με τον έξω κόσμο (εμπορεύματα, απαιτήσεις, διαθέσιμα).

Πάγιο ενεργητικό:

- Κτίρια.
- Εγκαταστάσεις.

Κυκλοφοριακό ενεργητικό (κατηγορία περιουσιακών στοιχείων του Ενεργητικού που έχουν μεγαλύτερη κινητικότητα και ευκολία ρευστοποίησης σε σχέση με τα πάγια:

- Ταμείο.
- Τραπεζικοί Λογαριασμοί.
- Οφειλέτες.
- Αποθέματα υλικών-εφοδίων.
- Προκαταβληθείσες δαπάνες.
- Συμμετοχές.

Οικονομική διαχείριση Συνεταιρισμών

(3)

- **ΠΑΘΗΤΙΚΟ** (περιγράφει σε ποιους ανήκει η αξία των οικονομικών μέσων που χρησιμοποίησε ο Συνεταιρισμός).
- Συνεταιριστικό κεφάλαιο:
 - Κεφάλαιο μερίδων.
 - Αποθεματικά (παρακρατήσεις πλεονασμάτων).
- Τρέχουσες υποχρεώσεις:
 - Ετήσια δόση μακροπρόθεσμου δανείου.
 - Βραχυπρόθεσμα δάνεια.
 - Λογαριασμοί πληρωτέοι.
 - Επιστροφές πλεονασμάτων και καταβολή τόκου μερίδων.
 - Υποχρεώσεις Τρίτων.
- Μακροπρόθεσμο χρέος.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ορισμοί

Ορισμοί (1)

- Ενεργητικό:

- **Πάγιο Ενεργητικό:** Κεφάλαιο, κτίρια, εγκαταστάσεις, μόνιμος εξοπλισμός, αξία παγίων (= αξία απόκτησης – σωρευμένης απόσβεσης).
- **Κυκλοφορούν Ενεργητικό:** Ρευστά (ποσά που υπάρχουν στο ταμείο ή σε τράπεζες).
 - Ταμείο: το ποσό που υπάρχει στο Ταμείο του Σ την τελευταία μέρα του οικονομικού έτους (ημέρα απογραφής).
 - Λογαριασμοί σε Τράπεζες: Λογαριασμοί όψεως και ταμιευτηρίου (όχι καταθέσεις προθεσμίας γιατί δεν είναι άμεσα αναλαμβανόμενο ποσό).

Ορισμοί (2)

- Απαιτήσεις από πελάτες: Ποσά που οφείλονται στον Συνεταιρισμό από πελάτες.
- Αποθέματα: Αγαθά που έχει αγοράσει ο Συνεταιρισμός από μέλη και μη μέλη καθώς και εφόδια που ο Συνεταιρισμός σκοπεύει να πουλήσει σε μέλη και μη μέλη υπάρχουν διαθέσιμα στις αποθήκες του Συνεταιρισμού.
- Προκαταβληθείσες δαπάνες: δαπάνες που καταβάλλονται εκ των προτέρων και καλύπτουν ολόκληρο το οικονομικό έτος, π.χ ασφάλιστρα.

Ορισμοί (3)

Συμμετοχές:

Μερίδες ή μετοχές που έχει ο συνεταιρισμός σε άλλες συν/κές επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις άλλων νομικών μορφών με τις οποίες συνεργάζεται για τη διάθεση των προϊόντων των μελών της ή για την προμήθεια εφοδίων για τα μέλη της.

Ορισμοί (4)

Παθητικό:

- **Συνεταιριστικό κεφάλαιο:** Επένδυση των μελών στον συν/σμό τους (**εξατομικευμένο:** συνεταιριστικές μερίδες και **μη-εξατομικευμένο:** αποθεματικά).
 - Συνεταιριστικές μερίδες: υποχρεωτικές και πρόσθετες.
 - Αποθεματικά: παρακρατήσεις πλεονασμάτων, κέρδη από συναλλαγές με Τρίτους, εισπράξεις του Συνεταιρισμού από άλλες αιτίες. Τα αποθεματικά είναι περιουσία του Συνεταιρισμού (δεν ανήκουν εξατομικευμένα στα μέλη).

Ορισμοί (5)

Παθητικό:

- **Τρέχουσες υποχρεώσεις:** οφειλές επομένου έτους.
 - Ετήσια δόση μακροπρόθεσμων δανείων.
 - Βραχυπρόθεσμα δάνεια.
 - Λογαριασμοί πληρωτέοι (ποσά που οφείλονται σε προμηθευτές του Συνεταιρισμού).
 - Επιστροφές πλεονασμάτων & καταβολή τόκων συνεταιριστικών μερίδων.
 - Λοιπές υποχρεώσεις (π.χ οφειλές προς μέλη που έχουν παραδώσει προϊόν στον Συνεταιρισμό).

Ορισμοί (6)

Παθητικό:

- **Μακροχρόνιο χρέος (προθεσμία εξόφλησης >1 έτους):**
 - υπόλοιπα μακροχρόνιων δανείων.
 - υποχρεώσεις από leasing.
 - προαιρετικές μερίδες.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Δανειακά κεφάλαια

Βασικά χαρακτηριστικά δανειακών κεφαλαίων

- Κεφάλαια που πρέπει να εξοφληθούν και να καταβληθούν τόκοι για την εξυπηρέτηση τους, σε τακτά χρονικά διαστήματα, ανεξάρτητα από την οικονομική κατάσταση του Συνεταιρισμού (κεφάλαια υψηλού κινδύνου).
- Κατά κανόνα εξασφαλίζονται με την εγγραφή εμπράγματων δικαιωμάτων (υποθηκών, προσημειώσεων, ενεχύρων) σε πάγια στοιχεία του Συνεταιρισμού.
- Οι δανειστές του Συνεταιρισμού θα υποστούν ζημίες μόνο στην περίπτωση που ο συν/σμός υποστεί ζημίες μεγαλύτερες από το Ι.Κ. της.

Λόγοι χρησιμοποίησης δανειακών κεφαλαίων (1)

Οι Συν/σμοί επιδιώκουν την χρησιμοποίησή του ξένου κεφαλαίου, γιατί προσφέρει τα εξής σοβαρά πλεονεκτήματα στα μέλη τους:

- **Αύξηση της αποδοτικότητας των Ιδίων Κεφαλαίων.**
 - Χρηματοοικονομική Μόχλευση (Financial Leverage).
- **Μείωση της φορολογίας του Συν/σμού.**
 - Οι τόκοι του ξένου κεφαλαίου αποτελούν οργανικό έξοδο και εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα του Συν/σμού μειώνοντας με αυτόν τον τρόπο τη φορολογία του Συν/σμού.

Λόγοι χρησιμοποίησης δανειακών κεφαλαίων (2)

- **Διατήρηση του ελέγχου του Συν/σμού.**
 - Αφού δεν μεταβάλλεται η αναλογία των συν/κών μερίδων που κατέχουν στο συνολικό αριθμό των συν/κών μερίδων του Συν/σμού.
- **Εξασφάλιση κατά του πληθωρισμού.**
 - Επειδή από την μια πλευρά η αγοραστική δύναμη του νομίσματος μειώνεται συνεχώς και τα λογιστικά κέρδη και πλεονάσματα του Συν/σμού εμφανίζονται διογκωμένα και από την άλλη, οι υποχρεώσεις τους για την εξυπηρέτηση των δανείων τους παραμένουν σταθερές.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ισολογισμοί

Ορολογία του Ισολογισμού (1)

1. **Σύνολο Ενεργητικού: Το άθροισμα όλων των στοιχείων του ισολογισμού (είτε το δεξιό είτε το αριστερό τμήμα του Ισολογισμού):**
 - i. **Σύνολο Ενεργητικού: Πάγιο Ενεργητικό + Κυκλοφορούν Ενεργητικό, ή**
 - ii. **Σύνολο Ενεργητικού = Ίδια κεφάλαια + Μακροπρόθεσμα δάνεια + Τρέχουσες Υποχρεώσεις.**

Ορολογία του Ισολογισμού (2)

2. **Απασχολούμενο κεφάλαιο:** αντιπροσωπεύει τα μακροπρόθεσμα θεμελιώδη κεφάλαια του Συνεταιρισμού:

i. Απασχολούμενο κεφάλαιο = Πάγιο Ενεργητικό + επενδύσεις + αποθέματα + εισπρακτέοι λογαριασμοί + διαθέσιμα – (πληρωτέοι λογαριασμοί + βραχυπρόθεσμα δάνεια),

ή

ii. Απασχολούμενο κεφάλαιο = Ίδια κεφάλαια + μακροπρόθεσμα δάνεια.

Ορολογία του Ισολογισμού (3)

3. Καθαρή θέση: η αποδοτέα στους ιδιοκτήτες αξία του Σ καθορίζεται από την αξία όλων των περιουσιακών στοιχείων (σύνολο του Ενεργητικού) μείον όλες τις εξωτερικές υποχρεώσεις (βραχυπρόθεσμες + μακροπρόθεσμες):

- Καθαρή θέση = Μετοχικό κεφάλαιο + αποθεματικά κεφάλαια + μη διανεμηθέντα κέρδη,
ή
- Καθαρή θέση = Πάγιο Ενεργητικό + Κυκλοφορούν Ενεργητικό – τρέχουσες υποχρεώσεις – μακροπρόθεσμα δάνεια.

Ορολογία του Ισολογισμού (4)

4. Κεφάλαιο κίνησης:

- Κεφάλαιο κίνησης= κυκλοφορούν ενεργητικό – τρέχουσες υποχρεώσεις,
ή
- Κεφάλαιο κίνησης= ίδια κεφάλαια + μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις – πάγιο ενεργητικό.

Ορολογία του Ισολογισμού (5)

4. Κεφάλαιο κίνησης:

- Το κεφάλαιο κίνησης σε ένα Συνεταιρισμό καθορίζεται από τα μακροπρόθεσμα κεφάλαια που δεν είναι δεσμευμένα σε μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία. Όταν ιδρύεται ένας Συνεταιρισμός μακροπρόθεσμα συνεταιριστικά κεφάλαια εισρέουν στον Συνεταιρισμό από τα μέλη. Σημαντικό μέρος δαπανάται στην απόκτηση παγίων περιουσιακών στοιχείων. Όμως πρέπει να παραμένει ένα ποσό επαρκές για την αντιμετώπιση καθημερινών αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης. Οι ανάγκες αυτές αντιμετωπίζονται μόνο με πρόσθετα μακροπρόθεσμα κεφάλαια.

Ανάλυση Ισολογισμού (1)

- Δείκτης ρευστότητας= κυκλοφορούν ενεργητικό / τρέχουσες υποχρεώσεις.
(>1 ικανοποιητικό).

- Δείκτης άμεσης ρευστότητας = (κυκλοφορούν ενεργητικό-αποθέματα)/τρέχουσες υποχρεώσεις).

Χαμηλοί δείκτες \rightarrow πρόβλημα επιβίωσης Συν/σμού.

- Δείκτης χρηματοοικονομικής μόχλευσης= σύνολο δανείων/σύνολο Ενεργητικού.

Χαμηλός δείκτης \rightarrow υγιής συνεταιρισμός.

Ανάλυση Ισολογισμού (2)

- **Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης = μακροχρόνιο χρέος/συνεταιριστικό κεφάλαιο.**
Χρήσιμος για εκτίμηση κεφαλαιακής διάρθρωσης του Συνεταιρισμού. Χαμηλός δείκτης= μικρή εξάρτηση από ξένα κεφάλαια.
- **Δείκτης κάλυψης παγίου Ενεργητικού = πάγια στοιχεία/συνεταιριστικό κεφάλαιο.**
(≤ 1 ικανοποιητικό).

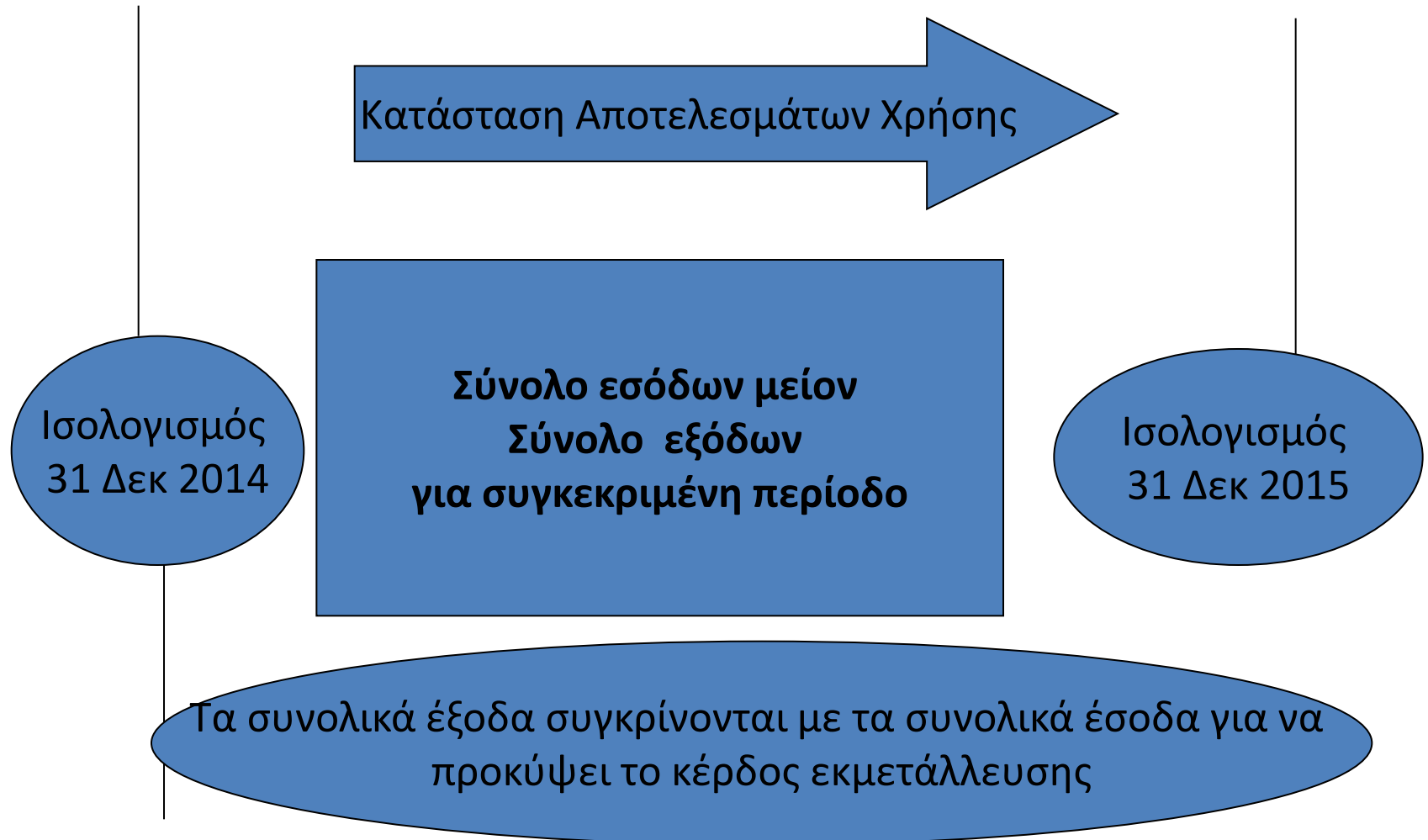

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης

Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης

Αποτελέσματα χρήσεως (1)

- Συσχέτιση εσόδων-εξόδων του Συν/σμού.

ΟΡΙΣΜΟΙ

- **Συνολικό ακαθάριστο κέρδος** (άθροισμα ακαθαρίστων κερδών από τις δραστηριότητες του Συνεταιρισμού-εμπορεύματα, εφόδια, υπηρεσίες).
 - Αξία πωληθέντων: ακαθάριστες εισπράξεις –εκπτώσεις, επιστροφές, προσφορές κ.λπ.
 - Κόστος πωληθέντων: αξία αγορασθέντων εμπορευμάτων, μεταφορικά, αποθέματα-επιστροφές στον προμηθευτή και εκπτώσεις.
 - Μερικό ακαθάριστο (μικτό) κέρδος: Αξία πωληθέντων-κόστος πωληθέντων.
 - Εισπράξεις από υπηρεσίες: όλες οι εισπράξεις από την προσφορά υπηρεσιών εκ μέρους του προσωπικού (π.χ μεταφορά προϊόντων μελών, χρήση εξοπλισμού κ.λ.π).

Αποτελέσματα χρήσεως (2)

- **Σύνολο δαπανών:**

- Δαπάνες προσωπικού: μισθοί, φόροι, ασφαλιστικές εισφορές.
- Δαπάνες διοίκησης: ΓΣ, έξοδα κίνησης, ταξιδιών, αμοιβές συμβούλων, τηλέφωνα, υλικά γραφείων κ.α.
- Γενικές δαπάνες: προβολή προϊόντων, δαπάνες διανομής, ασφάλιστρα, ενοίκια, συντήρηση, επισκευές κ.λπ.
- Αποσβέσεις, τόκοι και επισφαλείς απαιτήσεις.

Αποτελέσματα χρήσεως (3)

- **Μερικό διαχειριστικό υπόλοιπο = Συνολικό ακαθ. Κέρδος – σύνολο δαπανών**
- **Εισπραχθέντα πλεονάσματα από συμμετοχές:**
Πλεονάσματα που εισπράττει ο Συν/σμός από την συμμετοχή του σε άλλες συν/κές οργανώσεις.
- **Σύνολο διαχειριστικού υπολοίπου:** μερικό διαχειριστικό υπόλοιπο + εισπραχθέντα πλεονάσματα από συμμετοχές (δηλ. πλεονάσματα και κέρδη).

Ανάλυση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως

Αξία πωληθέντων		
Κόστος πωληθέντων		
	Μερικό (ακαθάριστο κέρδος)	
	Εισπράξεις από υπηρεσίες κ.λ.π	
		Συνολικό ακαθάριστο κέρδος
	Δαπάνες προσωπικού	
	Δαπάνες διοίκησης	
	Γενικές δαπάνες	
	Αποσβέσεις	
	Τόκοι	
	Επισφαλείς απαιτήσεις	
		Σύνολο δαπανών
		Μερικό διαχειρ/κό υπόλοιπο
		Εισπραχθέντα πλεονάσματα από συμμετοχές
		Σύνολο διαχειριστικού υπολοίπου
		Φόρος εισοδήματος
		Πλεόνασμα και κέρδος

Ανάλυση αποτελεσμάτων χρήσης (1)

- **Ακαθάριστο περιθώριο κέρδους = Ακαθ. Κέρδος / αξία πωληθέντων.**
- **Καθαρό περιθώριο κέρδους = Καθαρό περιθώριο κέρδους (προ φόρων) / αξία πωληθέντων.**

Πολύ σημαντικοί δείκτες που φανερώνουν τη δυνατότητα του Συνεταιρισμού να αντιμετωπίσει κρίσεις της αγοράς και να καλύπτει τα άμεσα λειτουργικά του έξοδα.

Ανάλυση αποτελεσμάτων χρήσης (2)

- **Δείκτες αποδοτικότητας** (εκφράζουν σχέσεις οικονομικού αποτελέσματος προς κεφάλαιο).

- **Αποδοτικότητα συνολικών κεφαλαίων = (σύνολο διαχειριστικού υπολοίπου + τόκοι) / συνεταιριστικό κεφάλαιο.**

Εκφράζει την αποτελεσματικότητα αξιοποίησης της επένδυσης των μελών στον Συνεταιρισμό.

- **Αποδοτικότητα κεφαλαίου μερίδων = σύνολο διαχειριστικού κεφαλαίου / συνεταιριστικό κεφάλαιο μερίδων.**

Εκφράζει την αποτελεσματικότητα αξιοποίησης της επένδυσης των μελών στον Συνεταιρισμό.

Πωλήσεις

Ο βασικότερος δείκτης δυναμικότητας του Συνεταιρισμού.

Η πιο σημαντική πηγή εσόδων του από την οποία αναμένεται να καλυφθούν οι δαπάνες παραγωγής, λειτουργίας, οι αποσβέσεις και να αυξηθούν τα περιουσιακά του στοιχεία.

Χρηματοοικονομική θέση του συνεταιρισμού

- Γενικά, η χρηματοοικονομική θέση μιας επιχείρησης/Συνεταιρισμού θεωρείται ισχυρή, όταν:
 1. Έχει την ικανότητα να ικανοποιεί τους βραχυπρόθεσμους πιστωτές της και να καταβάλλει τρέχοντες τόκους, μερίσματα.
 2. Διατηρεί συνθήκες χρηματοοικονομικής διαχείρισης.
 3. Διαθέτει επαρκές κεφάλαιο κίνησης.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Αριθμοδείκτες

Υπολογισμός Αριθμοδεικτών (1)

- Αριθμοδείκτες:
 1. Ρευστότητας.
 2. Δανειακής επιβάρυνσης.
 3. Δραστηριότητας.
 4. Αποδοτικότητας.

Αριθμοδείκτες ρευστότητας (1)

1. *Αριθμοδείκτες ρευστότητας:*

Φανερώνουν την ικανότητα των Συνεταιρισμών να ανταποκρίνονται στις τρέχουσες υποχρεώσεις τους. Η ρευστότητα συνδέεται με το κεφάλαιο κίνησης. Με τους δείκτες ρευστότητας παρέχεται η εικόνα της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης του Συνεταιρισμού.

- *Αριθμοδείκτης Γενικής Ρευστότητας.*
- *Αριθμοδείκτης Ειδικής Ρευστότητας.*

Αριθμοδείκτες ρευστότητας (2)

- **Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας** = Κυκλοφορούν Ενεργητικό/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.
- **Αριθμοδείκτης ειδικής ρευστότητας** = Κυκλοφορούν Ενεργητικό-Αποθέματα/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Αριθμοδείκτες ρευστότητας (3)

- **1. Δείκτης Γενικής Ρευστότητας**

Κυκλοφορούν ενεργητικό/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (>1).

Δείχνει το βαθμό στον οποίο οι βραχυχρόνιες υποχρεώσεις καλύπτονται από τα περιουσιακά στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

Αριθμοδείκτες ρευστότητας (4)

- Κυκλοφορούν ενεργητικό αποτελείται από τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία ο Συνεταιρισμός προβλέπει να ρευστοποιήσει σε σύντομο χρόνο.
- Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις είναι οι υποχρεώσεις τις οποίες ο Συνεταιρισμός πρέπει να εξοφλήσει σε σύντομο χρόνο.
- Αν >1 , τότε υπάρχει ρευστότητα.
- Αν <1 , τότε δε διαθέτει ικανότητα ρευστότητας, και παρουσιάζει μικρό περιθώριο ασφάλειας.
- Αν $=1$, τότε βρίσκεται σε κατάσταση αδιαφορίας.

Αριθμοδείκτες ρευστότητας (5)

- **2. Δείκτης Ειδικής Ρευστότητας**
(κυκλοφορούν ενεργητικό-αποθέματα
)/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (>1).

Δείχνει την ικανότητα μιας επιχείρησης/Συνεταιρισμού να ανταπεξέλθει σε βραχυχρόνιες υποχρεώσεις χωρίς πώληση Αποθεμάτων.

Αριθμοδείκτες ρευστότητας (6)

- Αν >1 , σημαίνει ότι τα μετρητά ή τα ισοδύναμα μετρητών είναι περισσότερα από τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Υψηλές τιμές δείκτη φανερώνουν αναποτελεσματική διοίκηση γιατί δεσμεύονται κεφάλαια χωρίς να χρησιμοποιούνται (μη αποδοτική επένδυση κεφαλαίων).
- Αν $=1$, τότε σημαίνει κατάσταση αδιαφορίας, αφού τα άμεσης ρευστοποίησης περιουσιακά στοιχεία είναι ίσα με τις υποχρεώσεις.
- Αν <1 , κίνδυνος αδυναμίας εκπλήρωσης των τρεχουσών υποχρεώσεων, αδυναμία δανεισμού του συν/σμού.

Αριθμοδείκτες δανειακής επιβάρυνσης (1)

- *Δείκτης φερεγγυότητας=Συνολικές Υποχρεώσεις/Συνολικό Ενεργητικό.*
- *Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης = Συνολικές Υποχρεώσεις/Ιδια Κεφάλαια.*
- Εκφράζουν το αξιόχρεο του Συνεταιρισμού, αποτυπώνοντας την ικανότητα να ανταποκριθεί τόσο σε βραχυχρόνιες, όσο και **μακροχρόνιες υποχρεώσεις**. Καθορίζουν τις δυνατότητες μακροχρόνιου δανεισμού.
- Αποτυπώνουν το βαθμό χρηματοδότησης του Σ με ξένα κεφάλαια και δίνουν πληροφόρηση για περιθώρια ασφαλείας δανεισμού.
- Όσο μεγαλύτερη η συμμετοχή του ξένου κεφαλαίου στα συνολικά επενδυόμενα κεφάλαια τόσο δυσμενέστερη κι ασταθής η **οικονομική κατάσταση του Συνεταιρισμού**.

Αριθμοδείκτες δανειακής επιβάρυνσης (2)

- **Δείκτης φερεγγυότητας ή ολικής ικανότητας δανεισμού.
Συνολικές Υποχρεώσεις/ Σύνολο Ενεργητικού.**

Ο δείκτης μας δείχνει το μέρος του χρησιμοποιούμενου Ενεργητικού που προέρχεται από δανεισμό. Αντιπροσωπευτικός για τη διάρθρωση του κεφαλαίου & για τον καθορισμό του συνολικού ποσού των δανείων που μπορούν να χορηγηθούν στον Συνεταιρισμού.

- Οι τιμές του κυμαίνονται από 0 έως 1.
- Γενικά, όσο μικρότερη η τιμή του, τόσο προστατεύονται οι δανειστές σε περιπτώσεις πτώχευσης.
- Αν 0 τότε τα ξένα κεφάλαια που συμμετέχουν στη διάρθρωση του συνολικού κεφαλαίου είναι ελάχιστα.

Αριθμοδείκτες δανειακής επιβάρυνσης (3)

Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης.

Συνολικές Υποχρεώσεις / Ίδια Κεφάλαια.

Αναφέρεται στις δυνατότητες του Συνεταιρισμού να ανταποκριθεί στις μακροχρόνιες υποχρεώσεις του για πληρωμές.

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας (1)

- Οι δείκτες δραστηριότητας φανερώνουν σχέσεις μεταξύ διαφόρων μεγεθών του Συνεταιρισμού με στόχο την μέτρηση της αποτελεσματικότητας αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων των Συνεταιρισμών. Η εξέλιξη των δεικτών δείχνει την οικονομική κατάσταση του Συνεταιρισμού και επιπλέον αποτελεί κριτήριο αξιολόγησης της διοίκησης του Συνεταιρισμού.
- Οι δείκτες αυτοί αποτυπώνουν το βαθμό στον οποίο μια επιχείρηση ή μια παραγωγική μονάδα χρησιμοποιεί τα διαθέσιμά της για την επίτευξη προσδιορισμένου στόχου πωλήσεων.

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας (2)

- Με τους δείκτες αυτούς μπορεί να καθοριστεί πόσο γρήγορα ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού μετατρέπονται σε μετρητά, γεγονός που τους συνδέει με τους δείκτες ρευστότητας.
- Η επιχείρηση είναι επικερδής: α) όσο πιο ψηλοί είναι αυτοί οι δείκτες και β) απαιτείται μικρότερη επένδυση, για να επιτευχθούν οι πωλήσεις της.

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας (1)

- Δείκτης ανακύκλωσης αποθεμάτων=
Πωλήσεις/Αποθέματα.
- Δείκτης ανακύκλωσης απαιτήσεων=
Πωλήσεις/Απαιτήσεις.
- Δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας Ενεργητικού=
Πωλήσεις/Συνολικό Ενεργητικό.
- Δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας παγίων περιουσιακών στοιχείων = Πωλήσεις/Πάγιο Ενεργητικό.
- Δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας κεφαλαίου κίνησης=
Πωλήσεις/(Κυκλ.Ενεργητικό – Βραχ. Υποχρεώσεις).

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας (2)

1. Δείκτης ανακύκλωσης αποθεμάτων: Πωλήσεις / Αποθέματα

Εκφράζει την σχέση του συνόλου των πωλήσεων προς την αξία των αποθεμάτων και δείχνει πόσες φορές ανανεώνονται τα αποθέματα στη διάρκεια ενός έτους. Είναι επιθυμητές υψηλές τιμές γιατί δείχνει ότι τα κεφάλαια του Συνεταιρισμού δεσμεύονται για μικρό χρονικό διάστημα σε μη παραγωγική μορφή (π.χ. απαιτήσεις, αποθέματα κ.λ.π) και κατά συνέπεια έχουμε πληρέστερη αξιοποίηση των κεφαλαίων που έχουν τοποθετηθεί σε αυτά. Τα μεγάλα αποθέματα ισοδυναμούν με επένδυση με μηδενική απόδοση.

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας (3)

2. Δείκτης ανακύκλωσης απαιτήσεων= Πωλήσεις/Απαιτήσεις

Δείχνει την ικανότητα με την οποία εισπράττονται οι απαιτήσεις (δείχνει το χρόνο που καθυστερεί η είσπραξη των απαιτήσεων πέραν της κανονικής λήξης τους και άρα την αποτελεσματικότητα της πολιτικής του Συνεταιρισμού). Οι τιμές του δείκτη επηρεάζονται από την εμπορική πολιτική που ακολουθεί ο Συνεταιρισμός και η αξιολόγηση του γίνεται σε συνδυασμό με την πολιτική παροχής πιστώσεων. Όσο μεγαλύτερος ο δείκτης τόσο καλύτερα διαχειρίζεται τους πελάτες του ο Συνεταιρισμός.

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας (4)

3. Δείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Ενεργητικού.

Δηλώνει την ένταση χρησιμοποίησης του Ενεργητικού του Συνεταιρισμού σε σχέση με τις πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν. Δείχνει τη γενικότερη δραστηριότητα του Συνεταιρισμού.

Αποτελεί μέτρο της συνολικής αποτελεσματικότητας του Συνεταιρισμού ως προς την πραγματοποίηση πωλήσεων.

Πωλήσεις/ Σύνολο Ενεργητικού.

- Ο δείκτης παίρνει θετικές τιμές.
- Αν είναι χαμηλός σημαίνει ότι υπάρχει αδρανές κεφάλαιο.
- Αν έχει υψηλή τιμή, τότε έχουμε καλύτερη χρήση των διαθέσιμων στοιχείων του ενεργητικού.

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας (5)

4. Δείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων.

Ο δείκτης δηλώνει πόσο αποτελεσματικά λειτούργησε ο Συνεταιρισμός σε σχέση με τα καθαρά πάγια περιουσιακά στοιχεία της. Ένδειξη της έντασης στη χρήση των Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων.

Εκφράζει το βαθμό συνεισφοράς των παγίων περιουσιακών στοιχείων στο ύψος των πωλήσεων.

Πωλήσεις/Πάγιο Ενεργητικό.

- Αν > 1 , τότε έχουμε καλά αποτελέσματα.
- Αν < 1 , τότε έχουμε υπερεπένδυση του Συνεταιρισμού σε πάγιο εξοπλισμό, σε σχέση με τον Κ.Ε.

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας (6)

5. *Δείκτης Ταχύτητας Κυκλοφορίας Κεφαλαίου Κίνησης.*

Δείχνει κατά πόσο οι δραστηριότητες/πωλήσεις του Συνεταιρισμού ανταποκρίνονται στο μέγεθος του, δηλαδή την ένταση της χρήσης του συνόλου των κεφαλαίων για την πραγματοποίηση πωλήσεων.

Πωλήσεις/ (Κυκλ. Ενεργητικό – Βραχ. Υποχρεώσεις).

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας (1)

1. Μικτό Περιθώριο Κέρδους.
2. Καθαρό Περιθώριο Κέρδους.
3. Αποδοτικότητα Ενεργητικού.
4. Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων.

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας (2)

Αποδοτικότητα είναι το καθαρό αποτέλεσμα συνόλου οικονομικών αποφάσεων στα πλαίσια της λειτουργίας του Συνεταιρισμού.

1. Το Μικτό Περιθώριο Κέρδους: Μικτά κέρδη/πωλήσεις.

Τα μικτά κέρδη προκύπτουν αν από τις πραγματοποιηθείσες πωλήσεις αφαιρεθεί το κόστος των πωληθέντων προϊόντων.

Μας πληροφορεί για την ικανότητα του Συνεταιρισμού να καλύψει τα λειτουργικά και άλλα έξοδα με τα μικτά κέρδη, άρα να επιτυγχάνει καλό πλεόνασμα και κέρδη.

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας (3)

2. Το Καθαρό Περιθώριο Κέρδους:

Καθαρά κέρδη/ πωλήσεις.

Ο δείκτης εκφράζει το ποσό των καθαρών κερδών ή της καθαρής προσόδου που προκύπτει από κάθε € των πωλήσεων.

Χρησιμοποιείται για την αποτελεσματικότητα του Σ αν συγκριθεί με τον αντίστοιχο δείκτη ανταγωνιστικών μονάδων ή με τον μέσο δείκτη του κλάδου.

- Καθαρά κέρδη=μικτά κέρδη-τόκοι & φόροι.

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας (4)

2. Το Καθαρό Περιθώριο Κέρδους:

Δηλώνει:

- Ορθολογική άσκηση τιμολογιακής πολιτικής.
- Σωστή κοστολόγηση.
- Οργανωμένη διαχείριση.

*Χαμηλή τιμή: - χαμηλή τιμή διάθεσης των προϊόντων ή ψηλό κόστος ή και τα δύο.

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας (5)

3. Αποδοτικότητα ενεργητικού:

Καθαρά κέρδη / Συνολικό Ενεργητικό.

Η αποδοτικότητα του Ενεργητικού μετράει την απόδοση των συνολικών περιουσιακών στοιχείων και μπορεί να συγκριθεί με το επιτόκιο.

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας (6)

4. Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων:

Καθαρά κέρδη / Ίδια Κεφάλαια

Απεικονίζει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων του Συν/σμού. Δηλαδή δείχνει τι αποδίδει το κάθε € ιδίων κεφαλαίων. Ο δείκτης αυτός αποτελεί αξιόπιστο κριτήριο για την επιλογή της πιο αποδοτικής τοποθέτησης των διαθέσιμων κεφαλαίων καθώς και για την σύγκριση της αποδοτικότητας των διαφόρων δυνατών τοποθετήσεων.

Βιβλιογραφικές πηγές

Το υλικό που χρησιμοποιήθηκε για την προετοιμασία της παρουσίασης συγκεντρώθηκε κυρίως από τα παρακάτω συγγράμματα:

1. Παπαγεωργίου, Κ. (2015). Βιώσιμη Συνεταιριστική Οικονομία. Θεωρία και Πρακτική. Εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα.
2. Κοντογεώργος, Α. και Σεργάκη, Π. (2015). Αρχές Διοίκησης Συνεταιρισμών-Προοπτικές. Ελληνικός Ακαδημαϊκός Συσσωρευτής <http://repository.kallipos.gr>

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (1/2)

- Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:
- Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες
- Σχήμα 1: Κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.
Επεξεργασία Π. Σεργάκη.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (2/2)

- Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:
- Πίνακες
- Πίνακας 1: Οικονομική διαχείριση Συνεταιρισμών. Παπαγεωργίου, Κ. (2015). Βιώσιμη Συνεταιριστική Οικονομία. Θεωρία και Πρακτική. Εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα.
- Πίνακας 2: Ανάλυση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως. Παπαγεωργίου, Κ. (2015). Βιώσιμη Συνεταιριστική Οικονομία. Θεωρία και Πρακτική. Εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Παναγιώτα Σεργάκη.
«Αγροτικός Συνεργατισμός. Οικονομική διαχείριση των συνεταιρισμών».
Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<https://opencourses.auth.gr/courses/OCRS525/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

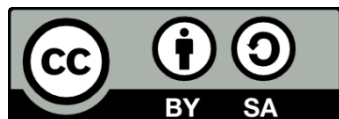
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Χρυσάνθη Χαρατσάρη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014-2015

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

